N°. 2650 — 1856.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG 16 JANUARIJ.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt boven dien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 15 Januarij.

In de *Fakkel* wordt gevraagd, »of er ook redenen bestaan, waarom zelfs in het Roomsche Noord-Brabant *somwijlen* een Protestant en geen Roomsche benoemd wordt." Wij springen over dat aardige »*somwijlen*" heen, ofschoon de verzoeking bijna onweerstaanbaar is, om aan te toonen, dat, door de Regering een Katholiek tot eene openbare betrekking in het katholiek Noord-Brabant benoemd te zien, bijna een witte raaf geschoten is Vernemen wij liever, welk antwoord in de *Fakkel* op de gestelde vraag gegeven wordt. Het luidt aldus: »Het antwoord is niet moeijelijk, wanneer men nagaat, hoe vele Roomsch-Katholieken *groote ongeschiktheid* betoonen in de waarneming hunner betrekking, inzonderheid ook, om hun ambt *met ijver en eerlijkheid* te behartigen." Dáárom derhalve wordt bij voorkeur »somwijlen" een Protestant benoemd.

De beschuldiging is zoo beleedigend en tergend mogelijk. Wij laten het punt der »groote ongeschiktheid" voor heden in het midden. Men weet welke waarde het heeft. Hetzelfde zeide men ook van de Belgen vóór 1830. Zij hadden geene geschiktheid voor 's Lands dienst. Toen zij-zelven, in de moeijelijkste omstandigheden, hunne zaken te besturen hadden, hebben zij getoond met welk regt men hun verweten had, dat zij voor het vervullen van openbare betrekkingen ongeschikt waren.

Wat echter nog dieper ingrijpt dan het verwijt van ongeschiktheid, is de beschuldiging, den Katholieken in 't algemeen, en zonder eenig voorbehoud, toegeworpen, de beschuldiging van gemis aan »*ijver en eerlijkheid*." Dat gaat te ver. En bleef die beschuldiging onweersproken, wij zouden aan pligtverzuim ons schuldig gevoelen. Met billijke verontwaardiging en met al den nadruk, die in ons is, protesteeren wij dan ook daartegen, ten volle overtuigd als we zijn, dat de weinige Katholieken, die hier of daar tot eene openbare betrekking geroepen zijn, wel verre van zich te schandvlekken door luiheid of oneerlijkheid, zich integendeel, in 't algemeen genomen, door ijver en eerlijkheid onderscheiden. Wij zouden na men kunnen noemen, en namen aan namen tegenover kunnen stellen, ter staving van dit beweeren. Wij zouden dan echter een terrein moeten betreden, welks exploitatie aan de op personaliteiten azende organen der protestantsche pers moet overgelaten blijven.

Daartoe is het hier intusschen reeds gekomen, dat wij verpligt zijn te protesteeren tegen de beschuldiging van luiheid en oneerlijkheid, den katholieke ambtenaren, zonder voorbehoud, door de *Fakkel* straffeloos toegevoegd. Is het duidelijk of niet, dat het de toeleg is van de partij, waaraan zij ten orgaan verstrekt, om de Katholieken van Nederland aan de verachting en den haat van hunne medeburgers prijs te geven? En dat wordt toegelaten! En dat moet verdragen worden! Waarlijk, men moet wel rekening maken op de lankmoedigheid der Katholieken en op hunnen eerbied voor Overheid en Wet!

Dat de beschuldiging van de *Fakkel* niet in een onbewaakt oogenblik ontsnapt is, blijkt uit hetgeen zij verder schrijft in hetzelfde Nommer. Men leze:

»De Roomschen worden meer begunstigd dan zij verdienen; het meerendeel hunner is niet geschikt voor eene openbare bediening; zij begeeren wel de eer en voordeelen van ambten en posten te hebben. Maar *met ijver en nauwgezetheid* daarvoor te werken, ligt niet in hun geest, niet in hunne bedoeling."

Men ziet dat de *Fakkel* hier nog een stap verder gaat. Niet slechts dat de Roomschen lui en oneerlijk zijn, »het ligt niet in hunnen geest, niet in hunne bedoeling, met ijver en naauwgezetheid" te werk te gaan. Was er diskussie mogelijk met een blad zoo onhebbelijk en zoo onlogiesch als de *Fakkel*, dan zouden wij haar in dezer plaatse, op grond van redeneering, onder 't oog kunnen brengen, dat zij de beginselen, die de handelingen der Katholieken moeten besturen, op ergerlijke wijze miskent en hoont. Thans evenwel bepalen wij ons tot het signaleeren van hare opruijende en haat-kweekende taal en vragen wij slechts, of de Katholieken in Nederland niet door haar behandeld worden, als waren zij bij de Grondwet vogelvrij verklaard?

Deze zijn er, die beweeren, dat de organen der zoogenaamde protestantsche pers, in de laatste dagen eene meer gematigde taal voeren. Wij wenschten dat het zóó ware; maar begrijpen tot dus verre niet, wat aanleiding kan gegeven hebben tot dit beweeren. De enkele plaatsen, welke wij ons verpligt achtten nu en dan aan hun geschrijf te ontleenen en onder de aandacht te brengen van wie er kennis van behooren te dragen, bewijzen overtuigend, dat zij nog door denzelfden geest bezield zijn en nog door de aanwending van altijd dezelfde middelen streven naar het door hen beoogde doel.

Zelfs in de *Kerkelijke Courant*, het officieel orgaan der Synode, blijft men denzelfden, welbekenden, hartstogtelijken en boosaardigen toon aanslaan. Eene liefdezuster — zelfs de revolutie, overal waar zij hare toorts zwaaide, eerbiedigde haar en zelfs de Muzelman bewondert haar als een bijna bovenaardsch wezen: de *Kerkelijke Courant* echter weet haar slechts te lasteren. Ziehier wat zij te lezen geeft:

»'t Lust ons niet hier te herhalen, wat wij door voorbeelden bewezen en later welligt door meerderen zullen te bewijzen hebben, dat de katholieke zuster van liefdadigheid een grooten vlek op haren arbeid doet kleven door de proselicten-makerij, waarmeê zij zich ophoudt, niet alleen, maar vooral door de schromelijke onbarmhartigheid, die zij ten aanzien van protestantsche lijders aan den dag legt."

Aldus de *Kerkelijke Courant*. En vraag haar nu dat zij bewijze wat zij zegt, dan blijft zij u het antwoord schuldig. Toch zal zij voortgaan te beweeren, dat de liefdezuster zich op het maken van proselieten toelegt en, dat zij schromelijke onbarmhartigheid ten aanzien van protestantsche lijders aan den dag legt! Zijn er dan geen Protestanten, zijn er dan zelfs geen predikanten, die, in hun lijden, door liefdezusters zijn bijgestaan, en die den moed hebben, die regtvaardigheid genoeg hebben, om aan de *Kerkelijke Courant* een *démenti* te geven? 't Zou de Liefdezusters, waren 't geen engelen in menschelijke gestalte, zóó als de Lamartine ze noemde ná den 24ⁿ Februarij, bijna afschrikken aan een Protestant hare diensten te bewijzen.

Van dat allooi intusschen is de meerdere gematigdheid, waarvan de *Kerkelijke Courant* blijk geeft. Men make ook daaruit op, welken grond het beweeren heeft, dat wij in den aanhef van deze regelen herdachten.

Men leest in de *Arnhemsche Courant:*

»In ons vorig nommer deelden wij mede, dat er eene vervolging tegen *de Fakkel* werd ondernomen. Wij hadden daarop zóó stellige wetenschap, dat wij niet aarzelden hieraan publiciteit te geven. Thans vernemen wij echter tot ons genoegen, dat deze vervolging reeds in haren oorsprong is gestuit. Er is wel eene aanschrijving ontvangen om te onderzoeken of een aangewezen artikel tot vervolging aanleiding kon geven; er is wel regtsingang door het openbaar ministerie gevraagd; — maar, na onderzoek in raadkamer van het geïncrimineerde stuk, heeft de regtbank van Tiel gemeend, dat er geene termen tot vervolging aanwezig waren.

»Hieruit blijkt niettemin, dat de Regering geene persvervolging schuwt, en die zelfs nog al op vrij ligtvaardige wijze uitlokt.

»Wij kunnen er intusschen bijvoegen, dat wij evenzeer met genoegen bemerkt hebben, dat *de Fakkel* in hare laatste nommers een meer gematigden toon aansloeg. Waarlijk, het protestantisme, op onderzoek en de rede gegrond, behoeft de taal der hartstogtelijkheid niet."

Wij deelen het bovenstaande mede, om wat het feitelijks bevat. Met de waarnemingen en gevolgtrekkingen van de *Arnhemsche Courant* vereenigen wij ons echter niet ten volle. Men moet wel inschikkelijk zijn om te kunnen zeggen, dat »de *Fakkel* in hare laatste nommers een meer gematigden toon aansloeg." De fragmenten uit het voorlaatste Nommer van de *Fakkel*, welke wij straks bespraken, wat anders behelzen zij dan laster en smaad? Dat, overigens, de Regering »nog al op vrij ligtvaardige wijze" eene vervolging tegen de *Fakkel* zou hebben ingesteld, gelijk de *Arnhemsche Courant* beweert, klinkt vreemd, wanneer men zich herinnert, dat zij de eerste is geweest, die de taal van de *Fakkel* voor de Regering lasterlijk en honend heeft geheeten. Zoo, op de aanvrage van het openbaar ministerie, de regtbank te Tiel geene termen gevonden heeft, om regtsingang tegen de *Fakkel* te verleenen, dan moet dat vermoedelijk aan iets anders worden toegeschreven dan aan de »voorbarige" handelwijze der Regering. *Intelligenti satis.*

Uit Amsterdam, dd. 11 dezer, wordt aan de *Emancipation* het volgende geschreven:

»De *Univers* behelst een brief uit Rome van 29 December, waarin wordt aangewezen het groote gewigt van het oostenrijksch konkordaat voor de verschillende Staten der Christenheid; daarbij wordt gevoegd: »Wat Nederland betreft, het bezit ondanks zijne protestantsche vooringenomenheid zoo veel gezond verstand, dat 't ons niet zou verwonderen, indien het door Oostenrijk gegeven voorbeeld aanleiding gaf tot het verligten der boeijen, waarin de Katholieke Kerk daar nog geketend ligt."

»De *Univers* drijft zijn vertrouwen te ver; eene losbandige pers is er in geslaagd door schrik voor den eerlooze (*l'infâme*) in te boezemen, de volksmassas te beheerschen en de stem te smoren van hen, die het zouden wagen bevredigende woorden te spreken. De zucht om zich te wreken wegens de ons door de Grondwet geschonkene vrijheid, waarvan de Katholieken met onbegrensde matigheid gebruik maken, spaart niets en zal niet voor uiterste middelen, zelfs niet voor burgeroorlog terugdeinzen, gelijk onbewimpeld gezegd wordt. Die zucht heeft een groote zamenzweering ter »*verdelging van den eerlooze*" in 't leven geroepen en de Katholieken worden met zulk geweld aangevallen, dat men onmogelijk in den vreemde zich een denkbeeld er van vormen kan.

»Mogt het duizendste gedeelte waar zijn der tegen de Katholieken opgeworpene beschuldigingen, zij zouden niet waard zijn den naam van redelijke wezens te dragen. Neem daarbij in aanmerking, dat die honende pers het orgaan is eener partij en niet het individueel werk van eenige warhoofden. Ze staat onder het patronaat van leden der Kamers en van personaadjes, die, naar men zegt, het vertrouwen des Konings bezitten. Dit is zoo waar, dat wij het aan de pogingen toeschrijven, uitgegaan van hoogere kringen en gedaan bij Z. Exc. den oostenrijkschen ambassadeur, dat er geene klagt is ingesteld geworden tegen het *Goudsch Kronijkske*, een dagblad der zoogenaamde orthodoxe partij, 't welk Z. M. den Keizer van Oostenrijk genoemd had »*een onervaren knaap, die landverraad gepleegd heeft en, zonder weerstand, zich de kroon van het hoofd liet nemen.*" Er is geene andere verklaring te geven aan het zwijgen van dien diplomaat over dergelijke beleedigende taal."

De *Echo Universel* behelst een betoog van den baron v. Grovestins te Parijs, waarin deze schrijver, bij gelegenheid dat de diplomatieke onderhandelingen hervat worden, een blik slaat op de verrigtingen van het Weener kongres van 1815 en de toenmaals tot herstelling van Europa tot stand gebragte traktaten. Hij doet uitkomen, dat twee hoofddenkbeelden bij de onderhandelaars te Weenen heerschten; het eene, om Europa te beveiligen tegen de invallen van Frankrijk ten westen, en het andere, om Rusland te beletten in het Noorden en Oosten de rol te spelen, welke Frankrijk in het Westen had vervuld; dus om het vaste land te beschermen voor de buitensporigheden van eenige mogendheid. Om tot dat doel te geraken, werden twee zaken tot handhaving van het europeesche evenwigt onmisbaar geacht, namelijk de oprigting van het koningrijk der Nederlanden en het herstel van het koningrijk Polen. Het eerste noemde Thiers: de groote vijandelijkheid van Europa jegens Frankrijk, het bruggenhoofd van Europa tegen de aanvallen dezer mogendheid. Deze woorden past de schrijver ook toe op Polen: het was de groote vijandelijkheid van Europa, zijn bruggenhoofd tegen Rusland. In het jaar 1830 werd door de groote mogendheden het eerstgemelde gedeelte der verrigtingen van het Weener kongres te niet gedaan, door de scheiding van Nederland en België. Na den poolschen opstand, vernietigde Keizer Nikolaas, door de op-

heffing van de onafhankelijkheid van het koningrijk Polen, de tweede; de overige groote mogendheden lieten dit stilzwijgend toe en deden alzoo een der voornaamste waarborgen van het Weener kongres verloren gaan. Thans echter nu men van Rusland waarborgen eischt, heeft het S. bevreemd, dat ook het herstel van Polen daaronder niet is opgenomen. Het gevolg daarvan, het bewaren van het stilzwijgen over de schending van het Weener verdrag, zou gelijk staan met een indemniteits-bill aan Rusland verleend. Hij vertrouwt dus, dat men onder de van Rusland te eischen waarborgen, ook deze zoo eenvoudige en tevens zoo rationeele woorden zal opnemen: Herstel van het koningrijk Polen, zoo als de zamenwerking der groote mogendheden het had opgerigt in 1815 en zoo als het geschreven staat in de handelingen van het Weener kongres.

Uit Amersfoort schrijft men ons, dat men aldaar verzekert, dat de naam van den schrijver van het geincrimineerde stuk in de *Amersf. Ct.* zal genoemd worden. (*U. Ct.*)

Op heden heeft het Provinciaal Geregtshof van Noord-Holland beslist, dat heelmeesters in de steden bevoegd zijn inwendige geneesmiddelen voor te schrijven ter genezing van uitwendige ziekten, op grond, dat art. 4 van hunne instruktie dd. 31 Mei 1818, luidende:

»Zoodra ter behandeling of genezing van eenig uitwendig gebrek inwendige hulpmiddelen vereischt worden zal hij, geen chirurgiæ doctor zijnde, den bijstand van een wettig geadmiteerd medicinae doctor tot de inwendige behandeling van de zieken moeten vragen", regtsgeldigheid mist.

Door den advokaat Faber, die als verdediger van den beklaagde optrad, werd tevens aangevoerd, dat de zoogenaamde plaatselijke kommissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt te Hoorn, geen wettig bestaan heeft, om de eenvoudige reden, dat binnen die stad geen *vier* doctoren zijn, hetgeen door het Koninklijk Besluit van 31 Mei 1818, bij art. 34, uitdrukkelijk is bepaald. Bij de vrijspraak van den beklaagde, zoowel in eerste als tweede instantie, kan dit punt minder een onderwerp van 's regters overweging worden. Ook te Enkhuizen werd onlangs op gelijken grond de geneeskundige kommissie aldaar, door den gemeenteraad, onbestaanbaar met de wet geoordeeld. (*H.*)

Men verzoekt ons om de namen mede te deelen der leden van den gemeenteraad, die bij de beraadslaging over het equivalent voor en tegen het voorstel Broms c. s., alsmede voor en tegen het voorstel der kommissie hebben gestemd. Wij voldoen hieraan gaarne.

Voor het voorstel Broms c. s. stemden de HH.: G. Schimmelpenninck, Cool, Santhagens, Wiardi Beckman, Bienfait, Broms, Warnsinck, Boelen, Koenen, Asser, Wolterbeek, van Vlissingen, van Limburg Stirum en Fabius. *Tegen* de HH.: v. Marselis Hartsink, Keer, Backer, Linteloo de Geer, Karseboom, Heije, Berg, Teixeira de Mattos, van Bosse, van Romunde, Beuker, Momma, Cats Bussemaker, R. J. Schimmelpenninck, Bicker, van der Ondermeulen, Corver Hooft, Teding van Berkhout, Dentz van Assendelft en de Voorzitter.

Voor het voorstel der kommissie de Heeren: van Marselis Hartsinck, Keer, Backer, Linteloo de Geer, Karseboom, Berg, Teixeira de Mattos, van Bosse, Beuker, Momma, Cats Bussemaker, R. J. Schimmelpenninck, Asser, v. d. Ondermeulen, Corver Hooft, van Limburg Stirum, Teding van Berkhout en de Voorzitter. *Tegen* de Heeren: G. Schimmelpenninck, Cool, Santhagens, Wiardi Beckman, Bienfait, Heije, Broms van Romunde, Warnsinck, Boelen, Koenen, Bicker, Wolterbeek, van Vlissingen, Fabius en Dentz van Assendelft. (*H.*)

De arrondissements-regtbank te Assen, heeft tegen de *Asser Courant* regtsingang verleend ter zake van laster tegen den heer Zylker.

Voor eenige dagen las men in het *Volksblad* het volgende:

»De plompe tinnen lepel en onoogelijke ijzeren vork heeft in onzen tijd bij velen plaats moeten maken voor diezelfde gereedschappen, van een naar zilver gelijkend metaal-mengsel vervaardigd. Dit metaal-mengsel, komposite-metaal, heeft eene grootere hardheid dan het tin en hierdoor is het mogelijk om ook den lepel sierlijker, ligter en stevig te maken. Wij bedoelen lepels en vorken, welke onder den naam van berlijnsch zilver en russisch zilver verkocht worden. Zij houden echter geen spoor van zilver, maar bestaan daarentegen uit metaal-mengsel van geel koper met nikkel-metaal. Dat het koper vergiftig werkt, wanneer het in de spijzen is opgelost, is van algemeene bekendheid, en het is dus niet te verwonderen, dat, wanneer een lepel of een vork van dit metaal met spijzen eenigen tijd in aanraking blijft, deze gemakkelijk koper aannemen. Dit is vooral met zure en vette spijzen het geval. De verwantschap tusschen vet en koper is zoo sterk, dat reeds een kleine hoeveelheid voldoende is om vergiftige, groen gekleurde, vetzure koperoxyden te voorschijn. In Amsterdam zijn dan ook reeds vergiftigingen in dien aard door gebruik van die tafelgereedschappen ontstaan, doch, gelukkig niet doodelijk afgeloopen; te Zwolle moet daarentegen voor eenigen tijd een geheel huisgezin vergiftigd zijn overleden. Wij kunnen er niet genoeg op aandringen, wanneer men die lepels en vorken eenmaal heeft, toch vooral voorzigtig er mede om te gaan, ze zorgvuldig met krijt af te schuren, ze nimmer in spijzen te laten staan, of sterk zure spijzen, b. v. agurkjes, er mede aan te raken.

Z. M. heeft heeft ter vervulling der door de aftreding van burgemeesters op 1 Jan. jl. ontstane vacatures, benoemd tot burgem. der navolgende gemeenten:

Noord-Brabant. — Voor Almkerk en Uitwijk M. Duyser, Drunen G. Vermeer, Gestel en Blaartem H. Mooren, Grave J. G. de Bruyn, Huisseling en Neerloon J. W. Kocken, Oud- en Nieuw-Gastel P. Mastboom, Reek H. Hendriks, Rosmalen L. van Erp, Teteringen A. H. van Dijck, Tongelre Ch. van den Boomen, Waalwijk L. D. van Heyst.

Groningen. — Voor Delfzijl Mr. J. V. C. Wichers, Winsum G. B. Hopma, Kantens en Middelstum F. Plaat, Wedde Mr. E. Koning.

Limburg. — Voor Beesel E. Ruys van Nieuwenbroek, Merkelbeek J. W. Goessens, Obbicht W. Houben, Roosteren H. Beckers.

Z. M. 1°. bij continuatie benoemd tot schoolopz. te Groning. J. S. G. Koning; tot ontv. der dir. bel. voor de tweede afdeeling Rotterdam S. H. Muntz; 2°. B. Bohlen op zijn verzoek eervol ontslagen als konsul der Nederlanden te Philadelphia, voor de Staten Pennsylvanië en Delaware; 3°. mr. P. J. G. Hoog van ter Aar, gewezen regter in de arrond. regtb. te Rotterdam, een pensioen verleend van ƒ 1333.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

WEENEN, 14 Jan. Er wordt bepaaldelijk verzekerd, dat Engeland niet wil afwijken van den woordelijken inhoud der naar Petersburg gezonden voorstellen; indien het daarbij volhoudt, zal het weener kabinet zijne voorstellen aan de bondsvergadering te Frankfort onderwerpen.

WEENEN, 15 Jan. Prins Gortschakoff maakt toebereidselen om den 18den Januarij te vertrekken, doch wacht nog per telegraaf nadere instruktiën uit Petersburg.

DRESDEN, 14 Jan. Het *Dresdener Journal* meldt, dat de westersche mogendheden voor onaannemelijk verklaren, elke wijziging van de gestelde vredesvoorwaarden. Men verwachtte van Rusland geene koncessiën.

KOPENHAGEN, 15 Jan. Twee Engelsche oorlogschepen zijn alhier aangekomen; zij keeren naar de Oostzee terug om den kruistogt te hervatten.

MARSEILLE, 14 Jan. Het rapport der kommissie voor de doorgraving van de landengte van Suez is openbaar gemaakt. De uitvoering van het plan wordt hierin voor gemakkelijk verklaard. De uitgaven zullen 200 millioen te boven gaan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Jan. De *Moniteur* berigt, dat de Keizer aanstaanden Dingsdag op het plein der Tuileriën al de te Parijs aanwezige troepen, die uit de Krim zijn teruggekeerd, in revue zal passeeren. Bij die gelegenheid zal de hertog van Cambridge, namens zijne Koningin, aan de officieren, onderofficieren en soldaten dier troepen de engelsche Krim medalje uitdeelen.

— Het *Bulletin des lois* bevat heden een dekreet dat de kongregatie der zusters van *St. Jozef de Cluny* autorizeert om te Parijs een gesticht dier orden te vestigen, en het noviciaat van Bailleul (Oise) mede naar die stad te verleggen.

— Een dépêche uit Triest van 12 dezer bevestigt dat de kommissie voor de doorgraving der landengte van Suez, van daar te Alexandrie teruggekeerd is als haar gevoelen te kunnen gegeven heeft dat eene regtstreeksche doorgraving van Suez naar Peluse zeer uitvoerbaar is.

— Men spreekt op nieuw van het voornemen des Keizers om het opperbevel over de noordelijke expeditie in het voorjaar op zich te nemen.

— Al verder wordt in de financiële kringen gesproken van de waarschijnlijkheid eener nieuwe leening in het aanstaande voorjaar. Niemand twijfelt er aan of de Regering zal daarin even goed als den vorigen keer slagen. Het vertrouwen in dat opzigt is zeer groot.

— Het artikel van den *Moniteur*, waarvan wij gisteren melding maakten, laten wij hieronder volgen. Wij hebben gemeend onzen lezers den inhoud van dat belangrijke stuk in zijn geheel te moeten mededeelen:

»De Staatsregeling van een volk is niet alleen de waarborg voor zijne regten, de vrucht zijner beschaving en het afbeeldsel zijner zeden; het is ook het zamenstel zijner staatsmachine in haar geheel en in de onderdeelen of raderen waaruit dezelve bestaat. Wanneer de wetgever de Staatsmagten geordend, haren werkkring geregeld, de betrekkingen, waardoor ze onderling vereenigd, alsmede de grenzen waardoor ze vaneen gescheiden worden, bepaald heeft, dan zijn de orde, de vlugheid en eenheid in den gang van het beheer en in de leiding der openbare aangelegenheden daarvan afhankelijk, dat ieder van die Staatsmagten met stipte regelmatigheid werkt in den grooten toestel, dien zij in gang moeten houden.

»Deze stiptheid van zoo veel belang, welke alleen aan de Regering het volle vermogen tot heilrijke werkzaamheid kan geven, wordt niet terstond verkregen, wanneer eene nieuwe konstitutie in werking komt: er zijn ingewortelde overleveringen, die zich ook zelfs aankanten tegen de meest nadrukkelijke verwezenlijking van de beginselen door welke zij worden gewraakt, en van de eischen des tijds waardoor zij eene wijziging ondergaan. In geene zaak is de vooruitgang ooit de vrucht van één dag strijdens; het is eene verovering, die de volharding en de tijd alleen behalen, met moeite en van lieverlede. Hoe passend eene Staats-regeling ook zij voor de zeden en belangen des lands hetwelk zij beheerscht, hoe klaarblijkelijk ook de waarheid harer beginselen schijne, evenwel worden de door haar nieuw opgerigte Staatsmagten altijd onwillekeurig gedrongen om iets te ontleenen aan de voormalige Staatsmagten in wier plaats zij gekomen zijn. Voor dat zij goed begrijpen welk gewigt zij aan haren eigenaardigen werkkring moeten ontleenen, zoeken zij de gebruiken, waardoor hare voorgangers achting voor hunne werkzaamheid gewonnen hadden, weder in het leven te roepen.

»Dat is in de toepassing der konstitutie van 15 Januarij 1852 met den Senaat gebeurd. Door de grondwetten van 1814 en van 1830 beide was de Pairs-kamer eene tweede kamer van volksafgevaardigden geworden. Bij een verschillenden oorsprong hadden de beide kamers nagenoeg dezelfde bevoegdheid. Onder die inrigting waren de twee vergaderingen, welke in het Bourbons-paleis en in het Luxemburg zitting hielden, niets anders dan eene dubbele vertegenwoordiging eener parlementaire oligarchie met twee takken, waarvan de eene wilde geacht worden het volk, en de andere de aristokratie te vertegenwoordigen; maar eigenlijk hielden zij geen van beide verband met het volk, hetwelk zijne afgevaardigden niet verkoos, noch met de hoogere standen, die in het pairschap geen afbeeldsel van hunne magt, van hunne overgeërfde denk- en handelwijze en van hunne belangen vonden. Doch wat door de Grondwetten van 1814 en 1830 dooreen gemengd was, is scherp vaneen gescheiden door de tegenwoordige staatsregeling; deze wilde dat ieder van de staatsmagten die zij instelde, eene nuttige rol zou hebben, en gaf haar daarom eene zelfstandige rol. Terwijl zij de magt tot, en de verantwoordelijkheid voor het hoog bestier aan den Keizer toekende, heeft zij aan hem ter zijde staande overheden als ministers, den Staatsraad, het Wetgevend ligchaam en den Senaat, bekleed met verschillende ambtspligten, die door hunnen eenvoudigen en juist berekenden zamenhang aan ieder van die overheden gelegenheid geven om binnen hare bevoegdheid in haren werkkring voor de algemeene aangelegenheden werkzaam te zijn, en aan de orde, de grootheid en veiligheid des lands te arbeiden.

»Die konstitutie, het gewrocht van de ondervinding en den tijd veeleer dan van een mensch, heeft alles zoo eenvoudig mogelijk geordend, zamengevoegd en bepaald. Zij hergeeft aan het uitvoerend gezag de onafhankelijkheid en de kracht, door zamenvoeging van den pligt om te besturen met het voorregt om te regeren. Zij stelt de ministers in onmiddelijke dienst der kroon, en maakt hen tot de hoogste en meest geëerde handlangers van het souvereine gezag des Keizers. Nevens hen is door de konstitutie de Staatsraad geplaatst, om hen bij te staan, de bij 's lands beheer opkomende moeijelijkheden op te lossen, vaste beginselen voor dat beheer te stellen, de wetsvoordragten der ministers gereed te maken en te verdedigen. Aan het wetgevend ligchaam geeft de konstitutie het regt om de wetten en de belastingen goed of af te stemmen. De Senaat, eindelijk, bekleedt zij met het initiatief en belast zij met het behoeden van al de beginselen en al de belangen, waarvan zij het kort begrip en de waarborg is.

»De beloning des wetgevers van 1852 is ligt te ontdekken, in dien zoo eenvoudigen toestel waarin alles doelmatig op elkander werkt ter voortbrenging van harmonie, de moeder van orde en kracht, en ter voorkoming van hetgeen de bron van omwentelingen.

»Het is dan ook blijkbaar dat de wetgever in 1852 een tweeledig doel beoogde, ten eerste het gouvernement van de voogdij der wetgevende kamers te bevrijden en den gang van het bestuur vlug en gemakkelijk te maken door de ministers te ontheffen van alle andere zorgen behalve die voor de regeringszaken, ten tweede een onafhankelijk Wetgevend Ligchaam daar te stellen, door alle burgers tot kiezers te maken, door algeheele vrijheid aan hetzelve te verzekeren bij de beraadslaging over de wetten en over het budget en door alle staatsambtenaren uit zijn midden te weren. Alleen bindt de konstitutie het regt van amendement aan voorschriften en ontneemt zij aan de volksafgevaardigden het op den Senaat overgaande regt van initiatief, hetwelk al te vaak niets anders was dan de onbesuisde ontboezeming van partijzucht en plaatselijk eigenbelang.

»Een uitvoerend gezag van genoegzame kracht om ongehinderd goed te kunnen doen, eene wetgevende magt van genoegzame onafhankelijkheid om nuttig te

kunnen zijn, zonder gevaarlijk te worden, dat is het tweeledige vraagstuk, hetwelk de Konstitutie van 1852 wilde oplossen.

»Maar terwijl de ministers, geheel in hunne dagelijksche taak verdiept, onverpoosd aan 's lands groote aangelegenheden werkzaam zijn, en met den bijstand van den Staatsraad in alle behoeften van het bestuur en van de wetgeving voorzien, is er eene andere magt, buiten hen om, werkzaam en het gouvernement behulpzaam te zijn met hare wijsheid en rijke ervaring, te weten de Senaat. De konstitutie wil dat er een Staatsligchaam zou zijn, bestaande uit mannen van rijpe ondervinding in de hoogste aangelegenheden, werkzaam zijnde of geweest zijnde in het leger, bij het regtswezen, in de staatkunde, de diplomatie, de nijverheid, de wetenschappen en letteren; een onafhankelijk ligchaam van onafzetbare leden, die tusschen de zittingen genoeg vrijen tijd hebben om het land te doorreizen, zich met deszelfs behoeften bekend te maken, en vervolgens wetsontwerpen op te stellen, waarin die behoeften uitgedrukt worden. Zij wilde dat de Senaat door zulk een plaatselijk onderzoek van al zijne leden bevorderd door het [illegible] in staat zou zijn om het gouvernement bestendig in te lichten ten aanzien van den zedelijken en stoffelijken toestand der burgermaatschappij. Kortom, de Senaat moest naar den wil der konstitutie een zeer hoogen rang op den trap der konstitutioneele en eene zekere onafhankelijkheid van de overige staatsmagten en van het gouvernement-zelf hebben, maar alleen om met des te meer gezag 's Keizers opmerkzaamheid en zorg te kunnen vestigen op al wat tot den roem zijner Regering en tot den voortgang der beschaving kan bijdragen.

»Is het volle gewigt dezer verheven roeping wel door den Senaat begrepen? Heeft hij zich niet welligt laten beheerschen door de herinnering aan ... en de gebruiken van het voormalige pairschap? Alleen gelijksoortige dingen mag men onderling vergelijken, en tusschen die twee instellingen is niet de minste overeenkomst. Indien de Senaat, even als de Pairs-kamer, niets anders dan een tak der wetgevende magt ware, dan zou hij vrij wat minder bevoegdheid hebben dan die vergadering; want hij mist het haar toekomende regt om over de wetten te beraadslagen en te stemmen. De Pairskamer kon de wetten omwerken en daarbij de redevoeringen, die van het spreekgestoelte in het Bourbons paleis gehoord waren, nogmaals uitspreken. Doch de Senaat zou geen aanzien en dus ook geen achtbaar werk verrigten met te beraadslagen over hetgeen hij niet mag veranderen, tenzij alleen uit hoofde van ongrondwettigheid. Zijne taak gaat niet verder dan den algemeenen aard der van het Wetgevend Ligchaam ontvangen ontwerpen te toetsen aan de grondbeginselen, die onder zijn hoede gesteld zijn. De Senaat heeft niet de bevoegdheid der Pairs-kamer; zijn werkkring is van een anderen, maar ook meer ernstigen en meer verheven aard en van ruimeren omvang.

»De Senaat is bovenal eene politieke en zedelijke magt. Toen de wetgever van 1852 dien instelde, was hij niet van zins eene andere en tot het verledene behoorende instelling op eene kleine schaal na te bootsen. Hij wilde zulk een staatsligchaam scheppen als voegende aan het door hem gestichte gouvernement en aan den toestand onzer maatschappij, zooals zij uit de fransche omwenteling voortgekomen is. Aan dat Staatsligchaam heeft hij eene verhevene en gewigtige rol gegeven. In gewone en rustige tijden kan het allerlei groote maatregelen van algemeen nut voorslaan; het neemt kennis van de petitiën der burgers, het onderzoekt 's lands toestand, het gaat zijne behoeften na, en overweegt hetgeen tot volmaking van zijne inrigtingen zou kunnen gedaan worden; het maakt op de nuttige hervormingen opmerkzaam; het stelt voor wat tot wezenlijke verbetering dienen kan. In buitengewone tijden kan de Senaat, evenzeer als de voormalige parlementen, het Staatsbewind tegenhouden als het op een dwaalweg geraakt, hij waakt voor het heil des vaderlands, voor het behoud van het grondgebied, voor [illegible] tusschen vorst en volk, voor de [illegible] grondbeginselen en al de belangen der maatschappij.

»Zoo gewigtig en bevoorregt is de taak des Senaats in den geest van den maker der konstitutie, om die ook in het oog der natie zoo schoon te maken, is niets anders noodig dan dat de Senaat zonder aarzelen in den geest zijner verhevene roeping te werk ga. Het staat in zijne magt, zijn vrijen tijd meer tot nut van het algemeen te doen strekken, dan de werkzaamheden der vergadering, welke plaats in het Luxemburg door hem ingenomen is. Buitendien is hem niet zonder bedoeling door de konstitutie van 1852 vrijen tijd gegeven [illegible] als onderzoek, opmerking, nadenken, als onverpoosde opsporing van al wat noodig is voor de zedelijke verbetering des volks, voor het welzijn, voor de belangen van den landbouw, de ontwikkeling van den arbeid en het krediet, voor Frankrijks bloei en veiligheid. Vrije tijd is voor staatsmannen de gelegenheid om te zoeken en te vinden wat nuttig is, om nuttige plannen gereed te maken, voor te stellen, te verdedigen, tot stand te brengen. Vrije tijd is het wat aan de parlementaire vergaderingen ontbrak, wat nog ontbreekt en altijd ontbreken zal aan de ministers, die onder zoo veel zorgen en zoo groote verantwoordelijkheid gebukt gaan. Wat krachtiger hulpmiddel kon gegeven worden aan eene vergadering die, het regt van initiatief bezittende, bij magte is om al wat waarlijk nuttig is, tot stand te brengen.

»Alzoo, om de werking der konstitutie in weinig woorden te schetsen, bestuurt de Keizer door middel zijner ministers. Dezen hebben in den Staatsraad een waakzaam medewerker. Het Wetgevend Ligchaam heeft het vrije en volle toezigt. Eindelijk is ter zijde des gouvernements de Senaat gezeten: terwijl de overige Staatsmagten en de Keizer-zelf al hun tijd behoeven voor de tallooze vragen van elken dag en tot de eindelooze zorg voor de binnen- en buitenlandsche aangelegenheden, daalt de Senaat tot zijne rol van opmerker alleen maar af om zich vervolgens weder te verheffen tot zijne rol van schutsheer der maatschappelijke belangen. Het gouvernement tegenhoudende als het zich overijlt, en het aanporrende indien het insluimert, heeft hij alzoo steeds werkdadigen invloed op den gang des bestuurs: den Troon schragende en met raad dienende, brengt hij hem, nevens de schatting zijner ervaring en de vruchten zijner nasporingen, steeds nieuwe middelen aan om goed te doen en om den dank des volks te verdienen."

ENGELAND.

LONDEN, 13 Jan. Lord Palmerston en Lord Derby zullen ieder den 30 Jan. een groot feestmaal aan hun staatkundige vrienden geven. Men is er nieuwsgierig na of lord Joh. Russell aan den disch van den eersten zal verschijnen.

— De vereeniging voor de administratieve hervorming komt weder op het tooneel en wel door een zeer onbeduidende *meeting*, die niets heeft uitgewerkt. De *Times* merkt bij deze gelegenheid op, dat zoo de vereeniging nut stichten en invloed verkrijgen wil, zij welsprekender en bekwamer hoofden kiezen moet dan die welke haar tot dusverre geleid hebben. Zij heeft alle populariteit door het gebrek aan goede sprekers verloren, hoewel regt en waarheid aan hare zijde zijn.

— In een schrijven uit Berlijn aan den *Morning Herald* wordt gezegd, dat de russische regering alle pogingen aanwendt, om de bevolking van den Kaukasus voor zich te winnen, vooreerst door middel van goud, ten andere door een beroep op de godsdienstige denkwijze van het christelijk gedeelte. Dat de neutraliteit van Schamyl te danken is aan de omstandigheid, dat zijn zoon in het afgeloopen jaar in vrijheid is gesteld, wordt in bovengenoemd berigt beaamd.

— Dat het ernst is ook in het aanstaande voorjaar een landingskorps naar de Oostzee te zenden, zoude men daaruit kunnen opmaken, dat de bladen in hunne rubriek »Maritiem en Militair Nieuws" reeds eenige regementen opgeven, welke aan die expeditie zullen deelnemen.

— De firma Bruce Kerr, graanhandelaren te Leith, heeft hare betalingen gestaakt. Naar men zegt zullen de krediteuren niet meer dan 25 pCt. bekomen.

— Volgens het wekelijksch verslag van den staat de bank is het bedrag der in omloop zijnde bankbilletten £ 18,900,805, zijnde eene vermeerdering van £ 200,190, in de voorraad edel metaal £ 10,536,909, zijnde eene vermindering van £ 288,234, vergeleken bij de vorige opgave.

— Volgens een blad van Portsmouth, dat in alles wat den aanbouw van schepen betreft, gewoonlijk zeer goed onderrigt is, heeft de admiraliteit niet 125, zoo als men tot dusverre geloofde, maar wel 200 kanonneerbooten bij onderscheidene scheepsbouwmeesters in het rijk besteld, die alle in het begin van het voorjaar te Woolwich moeten geleverd worden ter verdere uitrusting.

— Het officieele orgaan bevat een schrijven van den britschen konsul te Oporto, volgens hetwelk alle schepen die aldaar binnenloopen alle aan hen, door middel van den telegraaf te Joao de Fez gerigte vragen nopens den gezondheidstoestand der equipage, voldoende moeten beantwoorden, alvorens een kapitein het binnenloopen in de Douro veroorloofd zal worden, en dat ieder kapitein tot dit doel Marryats signaal boek met zich voeren moet.

— Volgens den *Times* is dr. Sandwith, de dappere verdediger van Kars te Londen aangekomen. Deze is namelijk door generaal Mouravieff in vrijheid gesteld, wegens de aanhoudende zorg die hij aan de gekwetste Russen, ten gevolge van den mislukten aanval tegen die vesting op 29 Sept. bewezen heeft.

— Men leest in een blad te Oswego uitkomende het volgende:

»Tegen het begin der amerikaansche revolutie welke de onafhankelijkheidsverklaring der Vereenigde Staten ten gevolge had woonde bij New York op het eiland Manhettan eene oude hollandsche vrouw. Zij bewoonde eene aanzienlijke hoeve, waarvan het terrein heden ten dage het middenpunt der stad is.

»De oude vrouw maakte zich beangst over de wending welke de zaken namen; wenschende zooveel mogelijk beveiligd te zijn voor de eventualiteiten van den oorlog besloot zij zich naar Holland haar vaderland in te schepen en aldaar tot aan het herstel van den vrede te blijven. Zij liet eene dochter te New-York en hare zonen op het platteland achter.

»De onafhankelijkheidsoorlog was nog niet ten einde toen de vlugtelinge plotseling overleed, zonder den tijd te hebben gehad order op hare zaken te stellen, hetzij door een uitersten wil, hetzij door instruktiën aan hare erfgenamen. Deze in Amerika achtergebleven, verdeelden dus onderling de nalatenschap, doch toen zij hun regt wilden doen gelden op de hoeve van het eiland Manhatan en op andere goederen, konden zij, tot hunne groote spijt en in weerwil van hun ijverig zoeken naar de eigendomsbewijzen, deze niet vinden. Al het roerend goed werd dus onder de regthebbenden verdeeld, waarvan van jaar tot jaar de familie meer en meer uiteen ging en verspreid raakte en de hoeve werd, wat zij kon worden, meestal de eigendom der gemeente.

»Eenige weken geleden, in de maand November 1855, ruimde eene der kleindochters van de overleden hollandsche vrouw, een ouderwetsch familie-meubelstuk op, waarvan de oorsprong tot verschillende menschen-geslachten opklom. Naziende of het niet gerepareerd moest worden, bespeurde zij dat achter in een der laden een vierkant stuk blik met zorg was gespijkerd. Niet wetende wat dit beteekende, liet zij de spijkers er uithalen, en hoe groot was niet hare verwondering, toen er eene lias met oude, doch overigens goed bewaarde papieren uit te voorschijn kwam. Het waren de zoolang in de familie gezochte eigendomsbewijzen. Zij waren in de hollandsche taal geschreven en volmaakt in orde.

»Deze gewigtige ontdekking werd terstond aan de natuurlijke erfgenamen medegedeeld, waaronder zich twee welbekende inwoners van Oswego bevinden. Thans wordt de wettelijke terugvrage in geregtheid gebragt van het terrein, dat eene ontzaggelijke waarde verkregen heeft en, waarvan de gemeente New-York het grootste gedeelte in bezit heeft.

»Dit is nog niet alles. Behalve de eigendomsbewijzen van de hoeve van Manhattan zijn tevens teruggevonden, die van eene uitgestrektheid van niet minder dan vijftig duizend akres land in New-Jersey. Uit die bewijzen blijkt, dat, voor ongeveer honderd jaren, een der voorzaten van de tegenwoordige erfgenamen een der rijkste planters van die streken was. Hij verpachtte een groot aantal stukken land als kleine hoeven aan een tal van landbouwers, die ze ontgonnen, in zailing voor een huur-kontrakt voor negen en negentig jaren.

»Daar die termijn weldra verstreken is en daar de eigendomsbewijzen onbetwistbaar schijnen, zullen deze aanzienlijke bezittingen tot de afstammelingen van den planter terugkeeren."

DUITSCHLAND.

BERLIJN 13 Jan. Men verzekert dat de russische tegenvoorstellen gedeeltelijk overeenstemmen met de door den heer Seebach aangebragte wijzigingen, die gegrond zijn op de uitbreiding, welke eenslaps door Rusland gegeven zouden worden aan de voorstellen, die in de cirkulaire van graaf Nesselrode vervat zijn.

Rusland zou afstand willen doen van de delta van den Donau.

— Een brief uit Petersburg van 4 Dec. meldt dat de zittingen, van den grooten krijgsraad, gedurende de maand Dec. gehouden thans bijna geëindigd zijn. Volgens de in omloop zijnde geruchten zoude in die zittingen besloten zijn, in de naburige provinciën in het voorjaar zich te bepalen tot een verdedigenden oorlog, welke met de grootst mogelijke kracht zal volgehouden worden. Voorts beweert men dat met goedvinden der Keizers het plan gevormd is, om nog vóór het begin der vijandelijkheden de geheele kust van de finsche golf van Abo tot Wyborg van versterkingen te voorzien. Daar verder in geval van eene landing met een talrijk leger de groote straatweg, welke van Helsingfors naar Petersburg leidt, waardoor bijna alleen de gemeenschap met Finland onderhouden wordt, van het hoogste belang is, heeft men algemeen begrepen dat er zeer aan gelegen is om dezen weg te behouden. Eindelijk ook moet besloten zijn, het aantal mobiele batterijen langs de geheele kust van Finland te vermeerderen. Deze batterijen hebben in den afgeloopen veldtogt de grootste diensten bewezen om de vijandelijke schepen van de kusten te verdrijven. Men spreekt ook van het plan om Oraniënbaum met eene dubbele rij van werken te voorzien.

BELGIE.

BRUSSEL, 14 Jan. De *Nord* deelt mede, dat Rusland in zijn antwoord, wat het beginsel betreft, de oostenrijksche voorstellen aanneemt zonder belangrijke wijzigingen, doch dat het den afstand van grondgebied in Bessarabie weigert. Het stemt daarentegen in eene regeling van grondgebied, thans door de oorlogvoerende mogendheden bezet, toe.

Graaf Buol heeft hierop de tegenvoorstellen van Rusland zonder eenige diskussie verworpen en prins Gortschakoff gewezen op het afbreken der diplomatieke betrekkingen met Rusland.

Tevens heeft graaf Buol ook nog verklaard, dat oos-

tenrijksche troepen dit jaar niet aan de zijde van die der westersche mogendheden zullen strijden (?)

STADSNIEUWS.

In de 228ste Staats-Loterij zijn in de 4e Klasse bij de 2e trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 6187 *f* 25000, N°. 16229 *f* 5000, N°. 11761, 16225, 19858 en 2601 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 Januarij.

BEVALLEN (11 Jan.): S. Daal, geb. Brons, 2 D. — (12 Jan.): M. Bos, geb. Tuininga, D. — (13 Jan.): J. Colaço, geb de Lange, D.

OVERLEDEN (7 Jan.): M. H. C. Benraad, 23 j. — (9 Jan.): A. B. Saakes, 87 j. — A. Borneman, wed. A. J. Bruns, 79 j. (11 Jan.): H. S. Kuhn, 5 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		12 JAN. 4½ u. gebl.	14 JAN. 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	62⅞	62⅝	a	62⅞	62 13/16
Dito Dito	3 »	74⅛	74⅛	»	74 5/16	74 5/16
Dito Dito	4 »	92	91¾	»	92⅛	92⅛
O. I. Leening 1844	4 »			»		
Amortisatie	3½ »		90	»		
Handel-Maatschappij	4½ »	128⅜		»		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ »			»		
Dito Hollandsche dito				»		
Obligatiën	4½ »			»		
Maatschappij van Weld.	4 »			»		
Aand. Ned. Bank.	»			»		
België, Certifikaten	2½ »			»		
Dito *Rothschild*	2½ »	50 5/16	50⅛	»		
Frankrijk, Obligatiën	3 »			»		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ »	21 7/16	21 9/16	»	21⅝	21⅝
Nieuwe	3 »			»		
Binnenlandsche	3 »	34 9/16	34¾	»	34 15/16	34 15/16
Cert. Coup. Sp. Com.		4⅝	4 9/16	»	4⅝	
Amortisable Schuld		6¾	6 11/16	»	6¾	
Portugal, te Londen	3 »	41 5/16	41½	»	41¾	41 11/16
Dito Uitgestelde				»		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 »	99⅞	99⅞	»	100	99⅞
Dito A°. 1828—1829	5 »	99½	99½	»		
Negot. 1831 en 1833	5 »	80	80	»		
Nieuwe Engelsche	4½ »	85¾	85¾	»		
Negot. 1840	4 »	74⅞		»		
Dito *Stieglitz*	4 »		73⅛	»	73¼	
Dito Nieuwe	4 »			»		
Certifikaten te Hamburg	5 »			»		
Inschr. op 't Grootboek	6 »			»		
Dito Certifikaten	6 »			»		
Polen, Obligatiën	4 »		56⅞	»	57	
Aandeelen 1835				»		
Oostenrijk, Metalliek	5 »	62⅞	63⅛	»	63⅜	63 7/16
Dito Nationale	5 »	65⅞	66⅛	»	66½	66 7/16
Dito 1847	2½ »	32½	32	»		
Dito 1851 en 1852	2½ »	32½	32 5/16	»	32 11/16	
Dito Nieuwe	5 »	73¼	73⅝	»	73¾	
Dito 1854	5 »	73¼	73⅝	»	73¾	
Weener Bank	5 »			»		
Dito	4 »			»		
Aand. met Loting fl. 250	*f*			»		
Nieuwe dito 1854				»		
Pruiss. Aand. 1854	3½ »			»		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	»			»		
Dito Orig.				»		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 »	108⅛		»		
Sardinië, te Londen	5 »			»		
Denemarken, dito	3 »			»		
Louisiana, te Londen	5 »	99⅞		»		
Brazilië	5 »	97⅝	97½	»		
Dito 1843	5 »		96⅞	»		
Mexiko, te Londen £ 100	3 »	19 7/16	19 5/16	»		
Dito Onbepaalde	3 »	19 7/16	19¼	»		
Peru	4½ »			»		
Granada, dito à £ 100	2½ »			»		
Dito Uitgestelde				»		
Ecuador		3 7/16	3⅝	»	3 7/16	
Venezuela, te Londen	4¼ »			»		
Dito Uitgestelde	1½ »	11⅛		»		
Grieken, Bl. à £ 100	5 »			»		

Met. 2½ pc. 31⅝; Ven. onb. 25 7/16; Ecuador onb. 3⅝, 7/16; Coup. Ecuador 4¼, ½; Braz. 4½ pc. 89¾; £ 200 96⅝; Thes. 103⅛.

Niettegenstaande vernieuwde vredelievende berigten waren onze nationale fondsen tot veel verlaagde koersen verkrijgbaar, voornamentlijk was dit het geval met de 4 pCt. Alle overige buitenlandsche fondsen waren bij vrij levendigen handel tot verbeterde koersen te plaatsen.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie 3½ pCt. Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55 5/16	Livorno	2/m	*f* 39
»	zigt	» 55 13/16	Napels	»	» 87
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.69
»	zigt	» 55½	Weenen	6 w.	» 31½
Madrid	3/m.	» 241	Augsburg	»	» 35½
Cadix	»	» 241	Frankfort	»	» 98⅝
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 34 13/16
Bilbao	»	» 240	»	zigt	» 35⅛
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,67½
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,80
Genua	2/m.	» 45⅜	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 14 Jan. Belg. leen. 2½ pc. 53¾; Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 95¼; Spanje 1—3 pc. 21⅛; Binnenl. 3 pc. 34½; Romeinen 5 pc. 81⅝; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 66⅝.

LONDEN, 14 Jan. Consols 86⅝, 3 pc. Spanje buitenl. 37½; 1¼ pc. dito 21⅝; Comité-Bewijzen 4⅝; Passive 6⅝ 5 pc. Rusl. 95; 4½ pc. dito 85; 4 pc. Holl. 94½; 2½ pc. id. 63½; 5 pc. Sardinië 81½; Brazilië 99; 4½ pc. Peru 74½; Gran. uitg. 6½; id. werk. 19¼; 3 pc. Mexiko 19¼; Turkije —; 4 pc. Portugal 41; Nieuwe Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 14 Jan. Met. 5 pc. 73⅝; id. 4½ pc. 63½; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 10.58; Amst. ——; Parijs ——; Goud 17; Zilver 12; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 14 Jan. 3½ pc. Pr. Staatschuld — ; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 95¼.

HAMBURG, 14 Jan. Spanje 3 pc. 32¾; id. 1 pc. 20¾; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—; Weenen —.—.

FRANKFORT, 14 Jan. 5 pc. Met. 66; 1 pc. Spanje binnenl. 21 7/16; id. 3 pc. 34⅝; Wissel op Londen 3/m. 118¾; Parijs 93⅝; Weenen 106⅝; Amsterdam —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	*f* 26,67½	a —	Pruissische	*f* 34⅝	a —
Napelsche	- 26,40	,, —	Spaansche	- 2,42	,, —
D.v. in £St.	- 11,72½	,, —	Hamb. Russ.	- 34	,, —
Eng. Russen	- 11,72½	,, —	Russ. in Z. R.	- 34	,, —
Fransche	- 55½	,, —	,, Pap. ,,	- —	,, —
Belgische	- 55⅝	,, —	Pools. in Fl.	- 26⅞	,, —

Nat. Met. *f* 29.82½. Spanje Buitenl. *f* 11.70. Portug. *f* 11.72½.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,70	a	9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	»	5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,75	»	11,85
» Pistolen	» 9,55	»	9,6
Stukken van 20 Francs	» 9,30	»	9,40

Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11 à 11½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	»	1,77
Zilver 1000 à 930	*f* —,—	à	—,—
» 900 » 700	» 104,20	»	104,70

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 14 Januarij.

GRAANMARKT.

Tarwe en Rogge zonder handel.
Garst prijshoudend; 144 ℔ Deensche *f* 287.
Boekweit onveranderd; 123 ℔ Stichtsche *f* 300.
Op 9 vaten Olie in April ek. 110; Sept. 91½ &. *Raapolie* op 6/w *f* 59¾; Vliegend *f* 58½; 1°. Mei ek. *f* 56¾ ¼ Sept, Oct., Nov. en Dec. *f* 50¼, ½. *Lijnolie* op 6/w. *f* 45½; Vliegend *f* 44¼; 1°. Maart ek. *f* 44; April *f* 44¼; Mei ek. *f* 44¼ *Hennepolie* op 6/w. *f* 53¼; Vliegend *f* 52.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 14 Jan. Croes, Jonge Reintje, Londen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 14 Januarij in lading naar:

Keulen	J. C. W. Wilson, Colln N°. 18.
Frankfort.	F. J. Timmerman, Frankfort N°. 20.
Weesel	A. Balk, Alma.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Manheim	H. C. de Haas, Minerva.
Dusseldorp & Neus	T. W. Meeuwsen, Niederrein N°. 9.

Rijnhoogte ARNHEM 10 Jan. 1 el 7 duim.
KEULEN 14 » 7 vt. 1 ,,

Voor de Syrische Missie.

Van Lr. D. *f* 2,50.

Advertentiën.

GETROUWD: M. OOSTERWIJCK VELDHUIS met M. T. G. GRAVE.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving voor vrienden en bekenden, zoo binnen als buiten deze stad.
AMSTERDAM, 15 Januarij 1856. (1690)

Vijftigjarige Echtvereeniging
VAN
G. WORTEL
EN
P. KOUSEBAND.
GROOTEBROEK, 13 Januarij 1856. (1676)

(1691) Heden is bevallen van een *ZOON*, E. BÖLTEN, geliefde Echtgenoote van
Dr. W. J. F. NUIJENS.
WESTWOUD, 13 Januarij 1856.

Een Jong Mensch van fatsoenlijken stand, R. K. Godsdienst, 25 jaren oud, verlangt in eene **Fabriek** geplaatst te worden en tevens, tegen betaling, kost, inwoning en gezellig verkeer te genieten. Adres *franco* brieven Lett. H. bij den Boekhandelaar VAN ROMONDT te Utrecht. (1665)

Buitengewone gelegenheid tot Overname van een R. C. BOEKHANDEL.

Door sterfgeval biedt zich ter overname aan een sedert jaren gevestigde **Roomsch Catholijke Boekhandel**, met soliede en uitgebreide relatiën in België en Frankrijk en een aanzienlijk debiet door geheel het land.

Benevens eene kleine doch volledig en zoo goed als nieuw werkende **BOEKDRUKKERIJ.**

Men is niet ongenegen een gedeelte der kooppenningen op de zaak gevestigd te laten, terwijl er tevens gelegenheid bestaat, om de zaakdeskundigen tegen een matig salaris in dienst te houden.

Ter nadere informatie vervoege men zich met *gefrankeerde brieven* aan het Postkantoor te Helmond, onder de letters D. G. (1693)

(1668) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, zijn voorhanden en bij hunne gewone correspondenten verkrijgbaar:

Over de Oude en Nieuwe Scholen, door J. W. KARL, uit het Hoogduitsch . . . *f* 0.60
Geschiedenis der Katholieke Kerk, door CL. SIEMERS, uit het Hoogduitsch vertaald en bewerkt door een R. C. Priester . . . *f* 0.90
Trésors Cachés dans les œuvres de St. François de Sales, par le Père J. M. FÉLIX SIMOUNET, 460 pag. gr. 18°. . . . *f* 1.00
La Religion dans le temps et dans l'éternité, par Mgr. GAUME, 242 pag. gr. 18°. . . . *f* 0.80
Tractatus de parocho ubi et de Vicariis parochialibus necnon Monialium, Militum et xenodochiorum Capellanis, auctore D. BOUIX, 8°. . . . *f* 3.50
Catéchisme de Constance, entrétiens familiers en forme de Catéchisme d'un Curé de campagne avec la jeunesse, 4 vol. 12°. *f* 4.00
Mémorial du Prédicateur ou recueil des divers sujets du dogme et de la morale catholiques appropriés à la chaire, par l'abbé HABERT, 2 vol. 8°. *f* 6.75
Le Saint Évangile de J. C., expliqué en méditations pour chaque jour de l'année, par le R. P. ANT. BOISSIEU S. J. 3 vol. 12°. . . . *f* 3.00

En zijn, bij denzelfden van de pers gekomen:

De Navolging van Christus, naar den Latijnschen tekst, door P. L. VAN KESSEL, K. Pr. Nieuw herziene druk, met Gebeden onder de H. Mis, Litaniën voor elken dag der week en Oefeningen voor den H. Kruisweg, 474 pag. in 24° in basaan . . . *f* 0.60
Volksboek ten tijde der veertigdagsche Vaste of dagelijksche Overwegingen over het lijden van Jesus, door den Eerw. Pater IGNATIUS, Passionist . . . *f* 0.40
De tarwe der uitverkorenen of Bereidingen en Dankzeggingen voor en na de H. Communie, door CL. AROISENET . . . *f* 0.40

MAGAZIJN VAN SPIEGELS EN LIJSTEN.

Nieuwendijk over den Heer BAHLMAN, H 47.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij van Parijs heeft ontvangen, een groot assortiment ovale **Lijsten**, met en zonder ornamenten voor Photographische Portretten, rijk gepolijst, *f* 1.75 en *f* 1.50. Dito met ronde hoeken *f* 1.50, vroeger *f* 5 en *f* 4. Verder Lijsten voor Lithographien, Gravures en Teekeningen, alles tot zeer lage prijzen.

Ook belast men zich met het inmaken van platen.

(1689) H. PH. J. SCHUITEN.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever